

Oppsummering av innspill fra medvirkningsmøte om kysten vår 24.01.2023 klokken 17:00 – 20:15

I forbindelse med arbeidet med ny regional kystsoneplan for Vestfold fylkeskommune og Telemark fylkeskommune gjennomførte Forum for natur og friluftsliv (FNF) og Vestfold og Telemark fylkeskommune medvirkningsmøte med deltakere fra frivillige organisasjoner, lokale og regionale politikere samt ansatte i kommunene. Tema for samlingen var friluftsliv, naturmangfold og sjøarealene. Hensikten var at deltakerne skulle få gitt uttrykk for sine synspunkter og dele kunnskap innenfor temaene.

Det var rundt 60 påmeldte som møtte opp denne kvelden. Hvert bord hadde en egen fasilitator som noterte innspill i Padlet (<https://padlet.com/FNFVestfold/kysten-v-r-kp6tcuy3yp588rdh>).

Innspillene kan i vesentlighet kategoriseres innenfor det å forstå hvordan dagens situasjon for områdene er, forbedring av situasjonen, naturmangfold, friluftsliv og arealbruk.

Mottatte innspill vil bli tatt med og vurdert i den videre prosessen, når planene, retningslinjene og handlingsprogrammene skal lages.

Forstå dagens situasjon

Avrenning fra landbruket, utslipp fra industrien og kloakk i Oslofjorden bidrar til stor tilførsel av nitrogen, fosfor og andre miljøgifter. Dette har skapt en kritisk situasjon for Oslofjorden. Det er flere som påpeker at det er store kunnskapshull på hvordan den biologiske tilstanden er, både på land og til sjøs. Kjennskap til hvorfor arter forsvinner og naturmangfold reduseres må økes. Kunnskapen må gjøres enkelt tilgjengelig, spesielt for myndigheter som tar avgjørelser på hva som tillates i sonen.

Forbedre dagens situasjon

I etterkant av en kartlegging av den biologiske tilstanden på land og i sjøen bør det prioriteres tiltak som forbedrer tilstanden. De to kystsoneplanene må bidra til tiltakene som er i helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden. Vern av områder, legging av kyststier i områder som tåler ferdsel og tiltak mot avrenning er tiltak som forbedrer tilstanden.

Naturmangfold

Det savnes omtale av kystbekker/vassdrag og anadrome fisk. Et godt forvaltningssystem og beredskapsansvar for villaks etterlyses. Kartlegging av gyteområder for torsk og sjøørret samt kartlegging av sjøfugl bør gjøres sammen med tiltak som sikrer vern for artene. Vern av områder for hummer påpekes som mulige tiltak for å øke bestanden. Bekjempelse av mink er viktig.

Friluftsliv på land og til sjøs

Planen bør legge til rette for høstningsbasert friluftsliv. Kartlegging av friluftsområder bør gjøres og kunnskapen må være enkelt tilgjengelig. Det å sikre tilgang til friarealer på land og til havs bør være en viktig del av planene. Friluft aktiviteter som skaper lite slitasje bør prioriteres. Alle stengsler må bort, dette øker tilgjengeligheten for allmennheten og dyr. Tilrettelegging av friluftsliv som søppeltømming, septiktømming, toalettanlegg, utfartsparkering og tilgang via offentlig transport bør økes.

Arealbruk

Arealpresset i strandsonen oppleves som høyt. Regelverket er strengt, men manglende håndhevelse er problematisk. Arealnøytralitet kan forbedre dagens situasjon og er et bidrag til en mer bærekraftig arealbruk. Det stilles spørsmål til om dispensasjoner som gis er riktige. Ulovlige tiltak bør få reaksjoner. Bruk av sjøarealer til blå næringer som oppdrettsanlegg bør avklares. Forvaltningen av strandsonen må skje i samarbeid med kommunene. Begrensingene må ikke være strengere enn føringene i de nye statlige planretningslinjene.

Diskusjon og arbeid i grupper del 1

I forkant av den første delen orienterte Gunnar Ridderstrøm om kunnskapsgrunnlaget og utfordringsbildet hvor gruppene diskuterte «innspill og tanker rundt kunnskapsgrunnlaget. Hva er viktigst? Er det noe som mangler i kunnskapsgrunnlaget?

På den ene siden virker kunnskapsgrunnlaget å være noe omfattende. Det er krevende å skille ut hva som er viktigst. Kunnskapen bør gis på en måte som folk uten fagkompetanse forstår. Det kan ikke forventes at frivillige sender høringsuttalelser på alle planer, dette gjør at kunnskapsgrunnlaget må være riktig oppdatert med kunnskap om viktige naturverdier som beslutningstakere skal gjøre en avveining på. På den andre siden påpekes det at det synes å mangle kunnskap på flere områder. Som vannkvalitet, vannforeskriften – kartlegge alle vann og vannforekomster. Lys- og lydforurensning. Kartlegging av hvor det er tilgjengelig for allmenheten, både til fots og til sjøs. Naturmangfoldkartlegging. Geodata. Data om [anadrom](#) laksefisk og forvaltningen av dem. Biologisk mangfold på land og i sjø. Økologisk tilstand i Oslofjorden. Kartlegging av friluftsområdet. Akvakultur. Registrering av rødlistede og sårbare arter i artsobservasjoner

Det foreslås at kunnskapsgrunnlaget sendes på høring for å unngå vesentlige mangler. En høring vil også bidra til å sikre lik innsikt og kunnskap hos aktører.

Det bør ikke gis dispensasjoner, og dersom det blir gitt bør det være enkelt å få oversikt over dispensasjonene samt forstå hvorfor de er gitt.

Det påpekes også at kunnskapen bør samles et sted slik at kommunene, som er arealmyndighet, har mulighet til å benytte kunnskapen i sitt arbeid.

Diskusjon og arbeid i grupper del 2

I forkant av den andre delen orienterte Gry Backe i Vestfold og Telemark Fylkeskommune om friluftsliv, naturmangfold og sjøarealene. Etter orienteringen var det mulig å gi innspill til to av de tre temaene friluftsliv, naturmangfold og sjøarealene hvor deltakerne selv valgte hvem de ønsker å gi innspill til.

Friluftsliv

Arbeidsgruppene er opptatt av vern. Det skal være strenge regler for strandsoneforvaltningen. Det pekes på at planene ikke er tilstrekkelig forpliktende. Kommunene bør gjøres i stand til å raskt kunne kjøpe opp eiendommer som legges ut på markedet ved bruk av statlige ordninger for sikring av friluftsområder.

Bærekraft og arealnøytralitet forplikter. Det bør lages en plan for oppfølgingen av konsekvensene ved arealnøytralitet. Tiltak som øker bruken, bør gjøres i områder som tåler en slik belastning. Tiltak som sammenhengende kyststi, tiltak rettet mot båtturister, tilgang til offentlig transport, utfartsparkering fremheves som viktige faktorer som planene bør ta hensyn til.

Naturmangfold

Arealene bør kartlegges og verdisettes. Kunnskapsnivået om naturmangfold på sjøen bør økes. Ulovligheter i strandsonen bør få strenge konsekvenser for den som har utført ulovlighetene. Planene bør bidra til at rensning av Oslofjorden skjer raskt. Avrenningsproblematikken må adresseres. Planen med tilhørende retningslinjer bør følges skikkelig opp.

Fredning av våtmarksområder fremheves, sammen med behovet for å ikke legge kyststi og andre tiltak som medfører stor ferdsel til utsatte områder.

Verning av randsoner er viktig. Når tiltak gjøres, som bygging av hytter etc hender det at fremmende arter introduseres, hvordan dette adresseres bør planen ta stilling til, herunder massehåndtering.

Sjøarealene

Planen bør adressere planlegging av sjøområdene, herunder kartlegging med vurdering av skadevirkninger for båtplasser/havner. Planlegging i sjø bør sidestilles med de kravene som stilles til planlegging på land. De første 100 meterne i sjøen bør speile de 100 meterne i strandsonen. Det bør også vurderes hvorvidt man skal ha forbudssoner for motorisert ferdsel på sjøen.

Kartlegging av gyteområder, med vern i gyteperioder er et moment som tas frem. Det ønskes også kartlegging av sjøbunnen. Det påpekes også at vern av hummer i områder er ønskelig. Tiltakene i planen bør adressere avrenningsproblematikken.

Det ønskes at områder med spesielle verdier vernes. Planen bør bidra til å få på plass en overordnet plan for å rense Oslofjorden. Det er viktig å bruke det som er relevant av kunnskap i helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden inn i kunnskapsgrunnlaget.

Det bør settes som forutsetning at tiltak som båtplasser/havner bør åpnes opp for allmennheten.